

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра фахових методик і технологій початкової освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Образотворче мистецтво з методикою навчання

Освітня програма 013 «Початкова освіта»

Спеціальність 013 «Початкова освіта»

Галузь знань 01 «Освіта»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від “ ” 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Образотворче мистецтво з методикою навчання
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	доц. Бай Ігор Богданович
Контактний телефон викладача	0674160563
Е-mail викладача	igor.bai@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	128 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Один раз на тиждень (четвер)
2. Анотація до курсу	
«Образотворче мистецтво з методикою навчання» - дисципліна, що вивчається студентами другого/третього курсу спеціальності «Початкова освіта» у четвертому - п'ятому семестрі і включає основні питання викладання освітньої галузі «Мистецтво» у початковій школі.	
3. Мета та цілі курсу	
Формувати методичну компетентність майбутніх учителів початкових класів у процесі вивчення освітньої галузі «Мистецтво». Ознайомити студентів з цілями, завданнями, змістом і особливостями побудови курсу образотворчого мистецтва в початковій школі; нормативними документами, якими має керуватися вчитель; структурою уроку образотворчого мистецтва; з методиками опрацювання основних тем програми; сформувати в студентів готовність застосовувати знання про методику навчання молодших школярів окремих питань програми; до самостійної розробки систем навчальних завдань із підготовки до введення нового матеріалу, ознайомлення з ним та формування відповідних умінь та навичок; готовність до реалізації здобутих знань та вмінь під час реальних уроків образотворчого мистецтва за наявності будь-якого навчально-методичного комплексу; ознайомити студентів з технологіями формування належних художньо-графічних компетентностей молодших школярів.	
4. Компетентності	
Загальнонавчальна , що передбачає здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо;	
Художньо-естетична – здатність використовувати базові знання з композиції, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу;	
Творча компетентність – здатність визначати можливість відкриттів і винаходів, створення нових предметів матеріальної і духовної культури; здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.	
Інформаційно-аналітична компетентність – здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, з різних джерел та формулювання логічних висновків.	
Комунікативна компетентність – здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації.	
Рефлексивна компетентність – здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підходові до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів	

та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

Методична компетентність – здатність ефективно діяти, розв’язуючи стандартні та проблемні завдання під час навчання учнів освітніх змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

5. Результати навчання

РН1 Володіння системою наукових знань із дисциплін загальної та професійної підготовки. Знання сучасних теоретичних основ освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.

РН2 Знання мети, завдань, змісту, методів, організаційних форм і засобів початкової освіти, сутності процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи; структури календарно-тематичного планування, особливостей ведення журналу обліку успішності учнів; специфіки виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.

РН3 Знання вікових особливостей дітей, індивідуальних відмінностей у перебігу їхніх пізнавальних процесів.

РН6 Знання нормативних документів, що регламентують початкову освіту: Державного стандарту початкової освіти, навчальних програм предметів, які вивчаються в початковій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, вимог Концепції Нової української школи.

РН9 Уміння розробляти проекти уроків з певного предмета та їх фрагменти, методику роботи над різними видами завдань з метою опанування учнями певних елементів змісту навчальної програми.

РН11 Уміння проводити уроки в початковій школі, аналізувати урок щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій, використовувати інноваційні технології вивчення певної освітньої галузі/предмета в класі з інклюзивним навчанням.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
семінарські заняття / практичні / лабораторні	28
самостійна робота	82

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
четвертий п'ятий	Початкова освіта	Другий Третій	

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1. Тема 1. Вступ. Основні поняття теорії та історії мистецтв. Мета і завдання навчання образотворчого мистецтва в початковій школі.	Лекція-візуалізація, 2 практичні	1. Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti 2. Закон України Про освіту. Прийняття від 05.09.2017 URL: http://zakon.rada.gov.ua/la	Опрацювання нормативних документів. Виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		ws/show/2145-19 3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.			
Тема 2 Види і жанри образотворчого мистецтва Основні поняття теорії та історії мистецтва. З історії образотворчого мистецтва. Основи образотворчої грамоти...	Лекція-візуалізація, 4 практичні	1. Кириченко М.А., Основи образотворчої грамоти: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 190 с. 2. Г.В. Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В. Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с. 3. Бучинський С.Л., Основи грамоти з образотворчого мистецтва.– К.: Рад. школа, 1981.– 120 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 3. Основи композиції й кольорознавства. Декоративна композиція (орнамент). Композиція натюрморту, пейзажу, портрету. Тематичне малювання. Відомості про колір. Основні і похідні кольори.	Лекція-візуалізація, 4 практичні	1. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти: Навч. посібник. К.: Вища школа, 2002. – 190 с. 2. Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон», 2001. – 160 с. 3. Г.В. Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В. Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Модуль 2. Тема 1. Історія методів навчання ОМ. Організація навчання образотворчому мистецтву в початковій школі. Сучасні технології у викладанні	Лекція-візуалізація, 2 практичні.	Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон»,	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні

образотворчого мистецтва в початковій школі.		2001. – 160 с.			
Тема 2. Теоретико-методологічні засади викладання ОМ в початковій школі. Актуальні проблеми художнього розвитку дітей молодшого віку.	Лекція-візуалізація, 2 практичні.	1.Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон», 2001. – 160 с. 2.Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 3. Народне декоративно-прикладне мистецтво на уроках ОМ. Сучасні психолого-педагогічні засади навчання школярів образотворчому мистецтву.	Лекція-візуалізація, практичне	1.Антонович Є.А. та ін.Декоративно-прикладне мистецтво: Навч. посібник. – Львів:Світ, 1993.– 272 с. 2.Луцан Н.Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну:навч. посібник .-2-е вид., Рек. МОН .-К.:ВД"Слово", 2010 .-172 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 4. Аналіз форм і методів роботи вчителя на заняттях з ОМ. Міжпредметні зв'язки уроків образотворчого мистецтва з іншими навчальними заняттями. Технічні засоби навчання і наочні приладдя на уроках образотворчого мистецтва в початкових класах.	Лекція-візуалізація, 2 практичні.	1.Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон», 2001. – 160 с. 2.Г.В.Сухоруковата ін. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні
Тема 5. Особливості організації уроку ОМ. Структура уроку ОМ. Позакласна та позашкільна робота з ОМ	Лекція-візуалізація, практичне	Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. –	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні

		Харків: «Скорпіон», 2001. – 160 с.			
Тема 6. Комплексний підхід до занять. Дидактичні принципи навчання. Образотворче мистецтво в загальній системі навчальних і виховних предметів загальноосвітньої школи.	Лекція-візуалізація, практичне	Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон», 2001. – 160 с.	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2-4 години)	Максимальна оцінка - 5	два тижні

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Залік, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового заліку та (50 балів) оцінки за практичні заняття (25 балів) і контрольну роботу та самостійну роботу (25 балів).
Вимоги до письмової роботи	Студент повинен виконати підсумкову контрольну роботу для перевірки сформованої фахової компетентності, що складається з теоретичного питання, практичного та творчого завдань
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

8. Політика курсу

Неприпустимі плагіат та списування на контрольній роботі.
Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.
Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання практичних завдань із теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести і тільки тоді буде допущений до складання заліку.
Обов'язковим є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

9. Рекомендована література

1. Антонович С.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі: Навч.-метод. посібник для студентів худ.-граф. факультетів вищ. навч. закладів. – К.: ІЗМН, 1997. – 312 с.
2. Антонович С.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Навч. посібник. – Львів:Світ, 1993.– 272 с.
3. Біда О.К. Роль уроків на природі в естетичному розвитку молодших школярів /О.К.Біда //Мистецтво та освіта. -2000. -№1. -С.51-54.
4. Бровченко А. В. Образотворче мистецтво. 3 клас: Альбом-посібник /А. В. Бровченко. - К. : СПД-ФО Тернов І.Є., 2005. - 64 с.: іл.
5. Бровченко А. В. Образотворче мистецтво. 4 клас: Альбом-посібник /А. В. Бровченко. - К. : СПД-ФО Тернов І.Є., 2005. - 64 с.: іл.
6. Волинська О. Національна мистецька освіта України: досвід Катерини Медвідь // Джерела. Наук.-метод. вісник. – Івано-Франківськ, 2003. – №2. – С.83-93.
7. Дичковська І. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник /І.Дичковська. –К., 2004. -352 с.
8. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник у 2-х томах / За ред. Я.П. Запаско. – Львів: Афіша, 2000. – I т. – 364 с, II т. – 400 с.
9. Кашуба Л.І. Образотворче мистецтво в початковій школі /Л.І.Кашуба, М.О.Таран. –Тернопіль: –Мальва –ООО, 2001. -55 с.
10. Качур М.І. Виховуємо високе почуття гармонії з навколишнім світом /М.І.Качур //Мистецтво і освіта. - 2004. -№2. -С.40-44.
11. Коновець С.В. Образотворче мистецтво в початковій школі /С.В.Коновець. –К., 2000. -79 с.
12. Кохно Т. Естетичне виховання молодших школярів у позакласній роботі /Т.Кохно //Початкова школа. - 2008. –№5. –С.16-18.
13. Кравич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. посібн/Передмова проф. В. Скотного – Ч.І – Львів: Світ, 2003. – 256 с.
14. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2002. –

- 190 с.
15. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну: навч. посібник .-2-е вид., Рек. МОН .- К.: ВД"Слово", 2010 .-172 с.
 16. Любарська Л., Вовк Л. Орієнтовний запитальник для актуалізації опорних знань учнів з образотворчого мистецтва, визначення рівня засвоєння базових теоретичних положень предмета /Л. М. Любарська. //Початкова школа. -2006. -№12. -С.43 - 46.
 17. Любарська Л., Вовк Л. Орієнтовний запитальник з образотворчого мистецтва /Л. М. Любарська //Початкова школа. -2008. -№3. -С.44-48.
 18. Любарська Л.М., Резніченко М.І., Протопопова О.М. Образотворче мистецтво. 1-4 класи. – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003. – 52 с.
 19. Масол Л.М. Ігрові художньо-педагогічні технології у процесі викладання інтегрованого курсу „Мистецтво” /Л.М.Масол //Початкова школа. -2007. -№1. -С.46-55.
 20. Масол Л.М. Методика навчання мистецтва у початковій школі /Л.М.Масол, О.В.Гайдамака, Е.В.Белкіна, І.В.Руденко, –Харків, 2006. -256 с.
 21. Медвідь К.Й. Через мистецтво – до вершин прекрасного // Джерела. Наук. метод. вісник: Івано-Франківськ, 2003. – № 2. – С.58 - 68.
 22. Найден О. Народна іграшка: традиції, образні особливості // Народне мистецтво, 1997. – №1. – С.42–45.
 23. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін /Г.М.Падалка. – К.: Освіта України, 2008. -274 с.
 24. Пальчевський С. Сугестопедичне навчання на уроках образотворчого мистецтва /С.Пальчевський //Мистецтво та освіта. -2005. -№3. –С.10-13.
 25. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003.–216 с.
 26. Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво. 1-7 класи: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон», 2001. – 160 с.
 27. Роменець В.А. Психологія творчості: Навч. посібник. 2-ге вид., доп. – К.: Либідь, 2015. – 288 с.
 28. Ружицький В.А., Малиніна А.О. Основи петриківського розпису: Навч.-метод. посібник. – Харків “Скорпіон”, 2014. – 48 с.
 29. Г.В.Сухорукова, О.О.Дронова, Н.М.Голота, Л.А.Янцур. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. - 376 с.: іл.
 30. Юсов Б.П. Принципи побудови інтегрованих поліхудожніх програм з образотворчого мистецтва /Б.П.Юсов //Мистецтво та освіта. -2001. -№3. –С.40-41.

Викладач _Бай І.Б._